

PAKİŞ

DENETİM VE
DANIŞMANLIK A.Ş.

BÜLTEN

2025 / 12 25.02.2025

İSTANBUL / İ.D.T.M.

MUĞLA / BODRUM

KIRKLARELİ / MERKEZ

+90 212 587 30 22

www.pakis.com.tr

info@pakis.com.tr

Firmaların Kredi Borcu Büyüdükçe Yükümlülükleri de Artıyor

Hazine yönetimi, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası aracılığıyla reel sektör kredi risklerini ölçmek ve takip etmek amacıyla çeşitli uygulamalar geliştirmiştir.

Kredi Bakiyesi 100 milyon, 200 milyon ve 500 milyonu aşan firmalarla ilgili bazı yükümlülükler, bültenimizin konusunu oluşturmaktadır.

❖ 100 milyon TL ve üzeri tutarda kredi bakiyesi olacaklar;

Aşağıdaki koşullardan **herhangi birini** sağlayan firmalar, TCMB Sistematik Risk Veri Takip Sistemi üzerinden aylık ve üç aylık veri formlarını bildirimle yükümlüdürler.

- Yurt içinden ve yurt dışından sağlanan toplam **nakdi kredi bakiyesi** ilgili aylık hesap döneminin **son iş günü itibarıyla 100 milyon TL** ve üzerinde olan firmalar
- Geçmiş bir yıllık hesap dönemindeki **net satış hasılatı 500 milyon TL** ve üzerinde olan firmalar
- **Aktif büyüklüğü 500 milyon TL** ve üzerinde olan firmalar

Yönetmeliğin detayları şu şekildedir ;

- Yurt içinden ve yurt dışından sağlanan toplam nakdi kredi bakiyesi ilgili aylık hesap döneminin son iş günü itibarıyla 100 milyon TL ve üzerinde olan firmalar ile geçmiş bir yıllık hesap dönemindeki net satış hasılatı veya aktif büyüklüğü 500 milyon TL ve üzerinde olan firmalar, veri formu ile talep edilen bilgileri, açıklama formuna uygun olarak Bankaya müteakip aydan itibaren bildirmekle yükümlüdür.

- Yabancı para cinsinden kredi tutarlarının TL karşılığı ilgili dönemin son iş gününe ilişkin Resmî Gazete’de yayımlanan döviz alış kuru kullanılarak belirlenir.
- Bildirimle yükümlü olup olunmadığının belirlenmesinde, firmanın toplam nakdi kredi bakiyesi hesaplanırken varsa son hesap dönemine ilişkin TMS’lere göre hazırlanan finansal durum tablosu, TMS’lere göre hazırlanmış finansal durum tablosunun bulunmaması durumunda ise vergi mevzuatı çerçevesinde kamu idarelerine sunulmak üzere hazırlanan bilanço; net satış hasılatı ve aktif büyüklüğü hesaplanırken vergi mevzuatı çerçevesinde kamu idarelerine sunulmak üzere hazırlanan yıllık kurumlar vergisi beyannamesi dikkate alınır
- Bildirimle yükümlü olan firmanın, toplam nakdi kredi bakiyesi, net satış hasılatı veya aktif büyüklüğünün Bankaca tanımlanan sınırların altında kalması durumunda, müteakip yıllık hesap döneminden itibaren bildirim yükümlülüğü sona erer.
- Firmanın bildirim yükümlülüğü bulunup bulunmadığına ilişkin takip sorumluluğu firma yönetimine aittir. Bununla birlikte, firmaya bildirim yükümlülüğüne ilişkin Bankanın belirleyeceği usul ve esaslara göre bilgilendirme, firmanın en yüksek nakdi kredi bakiyesinin olduğu kredi veya finansman sağlayan kuruluş tarafından ayrıca yapılır.
- Firma yönetimi Bankaya bildirilecek verilerin tam ve doğru olmasından sorumludur.

Kapsama giren firmalar, aylık ve üç aylık veri formlarını açıklama formuna uygun olarak Rapor Girişi alanından izleyen ayın son gününe kadar sisteme yükleyecektir.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası’nın Sistemik Risk Veri Takip Sistemi sayfası için [tıklayınız](#)

❖ 200 milyon TL ve üzeri tutarda kredi bakiyesi olacaklar;

21.12.2023 Tarih ve 32406 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan ve 01.01.2024 tarihinde yürürlüğe giren **Bankaların Kredi İşlemlerine İlişkin Yönetmeliğin** (Yönetmelik) 9. maddesi uyarınca Risk Merkezi nezdindeki en güncel bilgilere göre, **bankacılık sektöründeki toplam riski 200 milyon ve üzerinde olan,**

Ayrıca merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri ve bunlara bağlı kuruluşlar, mahalli idareler ile bankalar ve finansal kuruluşlar dışında kalan ve kredileri 22.06.2016 Tarih ve 29750 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan **Kredilerin Sınıflandırılması ve Bunlar İçin Ayrılacak Karşılıklara İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik** uyarınca canlı alacak olarak izlenen müşterilerden, kredi tahsis aşamasında;

a) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan muhasebe ve finansal raporlama standartları çerçevesinde konsolide finansal tablo hazırlama şartlarını taşıyanlardan konsolide, konsolide finansal tablo hazırlama şartlarını taşımayanlardan konsolide olmayan ve Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yetkilendirilmiş bağımsız denetim kuruluşlarınca denetlenmiş en güncel finansal tablolarının ve **bağımsız denetim raporlarının,**

b) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan muhasebe ve finansal raporlama standartlarında tanımlandığı şekilde başka bir işletmenin bağlı ortaklığı olanlardan, söz konusu standartlardaki tanımlamalara uyan ana ortaklıklarının Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yetkilendirilmiş bağımsız denetim kuruluşlarınca denetlenmiş en güncel konsolide finansal tablolarının ve **bağımsız denetim raporlarının,**

c) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan muhasebe ve finansal raporlama standartlarında tanımlandığı şekilde başka işletmelerin tek başına kontrolünde olmayan ancak müşterek kontrol edilen bir işletme olanlardan, müşterek kontrol eden işletmelerin her birinin Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan muhasebe ve finansal raporlama standartları çerçevesinde hazırlanmış ve Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yetkilendirilmiş bağımsız denetim kuruluşlarınca denetlenmiş en güncel haliyle varsa konsolide, yoksa konsolide olmayan finansal tablolarının ve **bağımsız denetim raporlarının,**

ç) (a) ilâ (c) bentlerinde belirtilen finansal tablolarda yer verilen bilgilerden hareketle hazırlanacak ve bağımsız denetim kuruluşunun güvence raporunu içeren EK-1'de yer alan analiz tablosunun,

d) Sermaye Piyasası Kurulu tarafından 3/1/2014 tarihli ve 28871 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kurumsal Yönetim Tebliğine (II-17.1) tabi anonim ortaklıklardan, anılan Tebliğde yer **verilen kurumsal yönetim ilkelerine uyum raporunun,** bankalarca alınması zorunludur.

Böylece kredi tahsis aşamasında, Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi nezdindeki en güncel bilgilere göre bankacılık sektöründeki toplam riski talep edilen kredi dahil 200 milyon ve üzerinde olan işletmeler, denetlenmiş en güncel haliyle durumuna göre konsolide ya da konsolide olmayan finansal tablolarını, bağımsız denetim raporlarını, finansal tablolarında yer verilen bilgilerden hareketle hazırlanacak ve bağımsız denetim kuruluşunun güvence raporunu içeren (Yönetmelik Eki) EK-1'de yer alan analiz tablosunu bankalara ibraz etmelidir.

Yönetmelik uyarınca **kredi ilişkisi devam etmek kaydıyla maddedeki ilave belgeler; ilk kez hangi hesap dönemi itibarıyla alındıysa bu hesap dönemiyle birlikte toplam beş ardışık hesap dönemi için, ilgili müşteri ile kredi ilişkisi bulunan tüm bankalarca alınmaya devam edilir.** Müşteri ile daha sonraki dönemde kredi ilişkisine giren bankalar ise müşteri ile kredi ilişkisine girdikleri tarihten itibaren, beş hesap dönemi tamamlanacak şekilde, ilgili belgeleri almakla yükümlüdür. Bu belgelerin teminine yönelik olarak, müşterilere ilgili yılı müteakip azami dokuz ay süre tanınabilir.

❖ **500 milyon TL ve üzeri tutarda kredi bakiyesi olacaklar;**

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun 10.08.2020 tarih ve 9133 sayılı Kararı uyarınca **bankacılık sektöründeki toplam riski** talep edilen kredi dâhil, Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi nezdindeki en güncel bilgilere göre 500 milyon TL ve üzerinde olan bankalar ve finansal kuruluşlar dışındaki şirketlerin kredi kullanabilmesi için Kurulca yetkilendirilmiş bir derecelendirme kuruluşundan derecelendirme notu alması ve söz konusu derecelendirme notunun kredi başvuru tarihi itibarıyla geçerliliğini koruması gerekmektedir.

Yine Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun 06.01.2022 Tarih ve 10026 sayılı Kararı ile derecelendirme notu alma zorunluluğu kapsamındaki şirketlerin, hangi tarihte bu kapsama girdiğine bakılmaksızın, kredi başvurularında **kredi kullanım onayı** için yetkili bir derecelendirme kuruluşundan alınmış geçerli bir derecelendirme notunun veya yetkili bir derecelendirme kuruluşundan derecelendirme sürecinin başlatıldığına dair tevsik edici bir belgenin kredi başvurusu yapılan bankaya ibraz edilmesi şartı getirilmiştir.

Yükümlülüğü belirleyen kredi riskinin hesaplanmasında gayri nakdi krediler ve talep edilen krediler de dahil edilmektedir. Diğer taraftan, **kredilerin teminatı için alınan teminat mektupları kredi riski tutarının belirlenmesinde dikkate alınmamaktadır.**